

Pla Director Urbanístic del sector de les Tres Xemeneies: La darrera oportunitat per a retre un *homenatge ambiental* al delta del Besòs

Xavier Larruy
Delegació de SEO/BirdLife a Catalunya

1. Antecedents

- El delta del Besòs s'estenia entre Montjuïc i Montgat i contenia llacunes, maresmes, dunes i boscos de ribera, al llarg d'uns 10 km.
- Actualment es troba urbanitzat i només resta la llera del riu, amb una amplada que no arriba a 150 metres. Ja només queden els topònims (Gorg, Bogatell, Verneda...).
- La qualitat de l'aigua del riu ha millorat molt en els darrers 25 anys, però cap dels projectes executats de reconversió del litoral en aquest període ha tractat de regenerar ni una petita part del que es va destruir.

DataSIO, NOAA, U.S. Navy, NGA, GEBCO

Google earth

Fecha de las imágenes: 5/10/2012 31 T 438536.64 m E 4585194.58 m N elev. -17 m alt. ojo 19.02 km

2. Situació ecològica actual dels terrenys afectats

- El Parc del Litoral és un dels pocs parcs urbans que té Sant Adrià. La seva ubicació al costat de la desembocadura del Besòs li dóna unes particularitats úniques per les relacions ecològiques que s'estableixen entre ells, de manera que cal considerar-los com una única unitat que no es pot fragmentar si no es vol perjudicar la desembocadura.
- Les platges es troben molt deteriorades ambientament parlant, amb una pràctica manca d'espècies dunars. El bloc de formigó que s'ha mantingut de l'antic pantalà de la Central Tèrmica és vital per a diversos ocells marins, especialment pel corb marí emplomallat, una espècie prioritària de conservació a Catalunya. També és destacable la resta de fauna marina que acull.

PELIGRO DE MUERTE
POR SUCCION DE LOS TUBOS

3. Propostes per a la futura reconversió litoral

3.1. Zones verdes

- No ubicar les zones verdes de forma dispersa sinó concentrades, per tal de tenir parcs de major grandària i, per tant, de major valor ecològic. Els eixos principals on s'haurien d'establir serien al llarg del riu i del futur passeig marítim.
- No fragmentar el continu de vegetació actual d'uns 300 metres que conformen la desembocadura i el parc del Litoral.
- Prioritzar les espècies autòctones (àlbers, pollancre, tamarius, salzes...).

3.2. Construcció d'una llacuna salobrosa:

- Construcció d'una llacuna salobrosa (en una zona verda o a la reraduna) de perímetre tancat i amb mampares de fusta i finestres per a observar els ocells. Amb aquesta acció es retornaria simbòlicament un hàbitat destruït al delta del Besòs, a banda del valor paisatgístic i per a l'educació ambiental.
- Reintroducció en aquesta llacuna del fartet, un peix endèmic i amenaçat de les zones humides litorals ibèriques i que es va descobrir per a la ciència en una llacuna de l'antic delta del Besòs.

3.3. Restauració ambiental de les platges:

- Establiment d'una franja de vegetació dunar a les noves platges enfront dels terrenys de la Central Tèrmica. S'ubicaria entre el passeig marítim i la platja, emmirallant-se en altres municipis, com El Prat de Llobregat, Premià de Mar o Gavà.
- Considerar la creació d'una platja per a gossos per tal de prohibir l'accés de gent amb gossos a la platja de la desembocadura, que passaria a ser una platja d'accés prohibit per a persones.
- Conservació del bloc de formigó de l'antic pantalà de la Central Tèrmica.

3.4. Integració “ecològica” de la desembocadura del Besòs al futur passeig marítim entre Barcelona i Badalona:

- No construir un pont nou sobre la desembocadura per tal de no fragmentar-la més ecològica i paisatgísticament.
- Aprofitar i ampliar el pont d'Eduard Maristany per tal d'absorbir el pas de persones al llarg del passeig marítim.
- Aprofitar el pas de persones al llarg dels murs de la desembocadura per tal de fer educació ambiental mitjançant cartells, etc. Veure el riu com un complement diferencial positiu a tot aquest passeig litoral en comptes de considerar-lo un destorb.

